

UCHWAŁA NR 103/2006
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z 22 listopada 2006 roku

w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały nr IV/21/2006 Rady Gminy Stoszowice z dnia 28 kwietnia 2006 r. w sprawie przyjęcia zasad finansowania z budżetu Gminy Stoszowice wydatków na renowację zabytków

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz.U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 ze zm.) oraz art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.), Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu uchwala, co następuje:

§ 1.

Stwierdza się nieważność uchwały nr IV/21/2006 Rady Gminy Stoszowice z dnia 28 kwietnia 2006 r. w sprawie przyjęcia zasad finansowania z budżetu Gminy Stoszowice wydatków na renowację zabytków z powodu istotnego naruszenia art. 81 ust. 1 w związku z art. 71 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. nr 162, poz. 1568 ze zm.) i art. 33 ust. 1, art. 145 ust. 1 w związku z art. 190 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 269, poz. 2104 ze zm. dalej "ufp").

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Uchwała nr IV/21/2006 Rady Gminy Stoszowice z dnia 28 kwietnia 2006 r. w sprawie przyjęcia zasad finansowania z budżetu Gminy Stoszowice wydatków na renowację zabytków, wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu 6 listopada 2006 roku.

Postanowieniem § 2 w ust. 1 badanej uchwały Rada Gminy określiła, iż dotowanie z budżetu Gminy Stoszowice prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytkach stanowiących własność podmiotów (określonych w § 1 pkt 2 uchwały jako "osoba fizyczna, osoba prawna oraz jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej") oparte będzie na przepisach ustawy o finansach publicznych oraz zasadach ustalonych w przedmiotowej uchwale.

Badając przedmiotową uchwałę Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu stwierdziło, że Rada Gminy Stoszowice podejmując uchwałę na podstawie delegacji zawartej w art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, ograniczyła krąg podmiotów mogących ubiegać się o dotację z budżetu gminy, do właścicieli zabytków, czym naruszyła postanowienia art. 71 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz art. 33 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Zgodnie z przepisami art. 81 ust. 1 cytowanej ustawy, dotacja na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru może być udzielona przez organ stanowiący gminy na zasadach określonych w podjętej przez ten organ uchwale. Ustawodawca uwarunkował możliwość ubiegania się o dotację na prace przy zabytku jedynie w odniesieniu do zabytków wpisanych do rejestru. Art. 71 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami stanowi natomiast, że w zakresie sprawowania opieki nad zabytkami osoba fizyczna lub jednostka organizacyjna posiadająca tytuł prawny do zabytku wynikający z prawa własności, użytkowania wieczystego, trwałego zarządu, ograniczonego prawa rzeczowego albo stosunku zobowiązaniowego finansuje prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy tym zabytku. Ustawodawca w tym przepisie określił krąg podmiotów, na których ciąży ustawowy obowiązek opieki nad zabytkiem, realizacja którego może być dofinansowana środkami publicznymi z budżetu państwa i z budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Ograniczenie przez Radę Gminy kręgu

podmiotów (wyłącznie do właścicieli), które mogą ubiegać się o dotację, narusza postanowienia art. 81 ust. 1 oraz art. 71 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, a także koliduje z zasadą równości w zakresie ubiegania się o środki publiczne na finansowanie zadań, wynikającą z art. 33 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Zgodnie z art. 33 ust. 1 ustawy o finansach publicznych prawo realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych przysługuje ogółowi podmiotów, chyba że odrębne ustawy stanowią inaczej.

Rada Gminy Stoszowice w § 6 ust. 4 uchwały zawarła unormowania sprzeczne z przepisami art. 145 ust. 1 w związku z art. 190 ustawy o finansach publicznych. Z zapisu § 6 ust. 4 wynika, że w przypadku braku umieszczenia tabliczki informacyjnej na zabytku, o treści określonej w ust. 1 tego paragrafu, zwrotowi podlega kwota stanowiąca równowartość 50 % kwoty udzielonej dotacji. Zdaniem Kolegium, powyższe normy prawa miejscowego przewidują konsekwencje prawne dalej idące niż przepisy art. 145 ustawy o finansach publicznych. Dotacje z art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami są dotacjami celowymi w rozumieniu art. 106 ust. 2 pkt 1 lit. c ufp. Zgodnie z art. 145 ust. 1 ufp przesłanką zwrotu dotacji może być wykorzystanie dotacji niezgodnie z przeznaczeniem oraz pobranie dotacji nienależnej lub jej pobranie w nadmiernej wysokości. Innych przesłanek zwrotu dotacji w całości lub w części ustawa o finansach publicznych nie przewiduje. Skoro kwestia zwrotu dotacji stanowi przedmiot regulacji ustawowej w art. 145 ust. 1 ufp, to organowi stanowiącemu gminy na podstawie art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami nie wolno, w trybie ustanawiania zasad udzielania dotacji w wydawanym akcie prawa miejscowego, wprowadzać zasad zwrotu dotacji dalej idących niż przewidziane we wskazanym przepisie ustawy o finansach publicznych.

Kolegium Izby stwierdziło również, iż zasady udzielania, uruchamiania i rozliczania dotacji określone w przedmiotowej uchwale są wewnątrznie niespójne oraz nie znajdują odzwierciedlenia w treści umowy o udzielenie dotacji z budżetu Gminy, stanowiącej załącznik nr 2 do uchwały. Z treści §2 ust. 3 oraz § 3 ust. 5 wynika, że Rada Gminy scedowała upoważnienia dotyczące udzielenia dotacji na Wójta Gminy Stoszowice. Powyższe, w świetle art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami jest istotnym naruszeniem prawa, gdyż zgodnie z brzmieniem wskazanego przepisu dotacji udziela organ stanowiący.

Z postanowień § 2 ust. 2 uchwały wynika, że "dotacje będą wypłacane po zakończeniu prac przy zabytkach" a z § 5 ust. 6, że "kwota dotacji będzie przekazana na rachunek uprawnionego podmiotu po wykonaniu prac i ich odbiorze przez Komisję, o której mowa w § 3 ust. 2 niniejszej uchwały. Odbiór prac winien nastąpić w terminie 30 dni od daty ich zakończenia, a Komisja powinna zweryfikować zakres wykonywanych prac ze stanem faktycznym". Powyższe regulacje nie znajdują odzwierciedlenia w przepisie § 5 ust. 10 uchwały oraz w umowie o udzielenie dotacji, stanowiącej załącznik nr 2 do uchwały, z których wynika, iż dotacja będzie podlegać rozliczeniu po jej wykorzystaniu, co wskazuje na to, iż dotacja będzie uruchamiana na zasadach innych niż "po odbiorze robót przez Komisję", gdyż tylko w takich przypadkach może wystąpić konieczność zwrotu dotacji z powodu jej wykorzystania niezgodnie z warunkami umowy lub wykorzystania tylko w części.

Biorąc powyższe pod uwagę Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu postanowiło jak w sentencji.

Na niniejszą uchwałę Radzie Gminy Stoszowice przysługuje skarga, którą wnosi się do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu, ul. Świętego Mikołaja 78/79, w terminie 30 dni od daty jej doręczenia, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu.

Przewodniczący Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej
we Wrocławiu
/-/ dr Bogdan Cybulski